

הפטרות תצווה

בפרשת השבוע אנו ממשיכים לקרוא על בניית המשכן, בגדי הכהנים והקדשתם לעבודת המשכן. ההפטרות לקוחה מספר יחזקאל אותו הכרנו בעבר והפעם נכיר ישובים נוספים שעולים מההפטרות:

זאת, תורת הַבִּית: על-ראש הַהָר כָּל-גִּבְלוֹ סָבִיב סָבִיב, קִדְשׁ קִדְשִׁים--הֵנָּה-זאת, תורת הַבִּית

סמל המושבה ראש פינה

המילה **ראש** מוליכה אותנו לארבעה ישובים: ראש הנקרה, ראש פינה, ראש צורים וראש העין.

המושבה הגלילית **ראש פינה** היא הוותיקה שבין היישובים שהזכרנו וזכאית לשם "אם המושבות" (הקדימה את פתח תקווה בשלושה שבועות). מקור שמה בפסוק מספר תהילים: "אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה". יהודים חרדים מצפת רכשו את אדמות הכפר הערבי ג'עאוני וקראו בתחילה ליישובם **גיא אוני**. רבים מהמתיישבים הראשונים נאלצו לעזוב את ביתם וכאשר הגיעה קבוצת מתיישבים חדשה הם החליטו על השם: **ראש פינה**. סיור במושבה ובסביבותיה יאפשר לנו ללמוד על קורות המקום.

נעלה צפונה לקיבוץ **ראש הניקרה** השוכן ממש על גבול הלבנון. סמוך לקיבוץ נוכל לסייר במצוק ראש הנקרה. מקור השם מגיע מעבר לגבול מהכפר הלבנוני, נאקורה (ראש הכפר נאקורה). רכס ראש הניקרה מיוחד בכך שזה המקום היחיד בו גולשים ההרים עד לים התיכון ולא מותירים שום אפשרות לעבור משטח מדינת ישראל ללבנון. קודם הקמת המדינה הונחה מסילת ברזל תוך חפירת ניקרות במצוק. סיור מרתק יפרוש בפנינו את נפלאות הנוף שנוצר במפגש זה של המצוק והמים שיצרו ניקרות מרהיבות.

מעבר הגבול ראש הנקרה - נקודת המשטרה הבריטית תחילת המאה ה-20

נשוב למרכז הארץ ונכיר את היישוב **ראש העין** השוכן במפגש שבין שפילת החוף להרי השומרון. ראשיתה של ראש העין כמעברה שאוכלסה על ידי עולים חדשים שהגיעו מתימן. כיום היישוב גדול ופורה ומאוכלס בעשרות אלפי תושבים. ראש העין הוא תרגום של שם המקום בערבית ראס אל עין - ראש המעינות. ואכן, בקרבת היישוב מקורותיו של נחל הירקון. גן לאומי יפה יקדם את פנינו במקום.

קיבוץ עין צורים בשנת 1947

הראש הרביעי הוא **ראש צורים** שהוקם בגוש עציון אחרי מלחמת ששת הימים. הקיבוץ הוקם על אדמות **עין צורים** שנפל במלחמת השחרור.

מהראש נמשיך למילה **גבול** שמופיעה בפסוק, והיא תוביל אותנו אל חבל הבשור בו שוכן הקיבוץ **גבולות**. השם סימלי בגלל קרבתו לגבול מצרים. ליד הקיבוץ נמצא את מצפה גבולות שם החל הקיבוץ את דרכו ובמקום מוזיאון חביב המספר את תולדות המקום.

"נושא משך הזרע" בקיבוץ גבולות 1943

בהמשך ההפטרה נאמר :

וְהָרֵאָל, אֶרְבַּע אַמּוֹת; וּמִהָאֲרָאֵל וּלְמַעְלָה, הַקְרָנוֹת אֶרְבַּע

קיבוץ **הראל** הנמצא מערבית לבית שמש בליבה של שפילת יהודה נקרא על שם חטיבת הפלמ"ח **הראל** שאנשיה לחמו באזור זה במלחמת השחרור. זכיתי גם אני לשרת בצבא כלוחם בחטיבת הראל יחד עם חברי במלחמת יום הכיפורים.

בהרי ירושלים מצויות כמה אנדרטאות המנציחות את לוחמי החטיבה לדורותיה.

סמל העיר אריאל

סמוך לקיבוץ נבקר **במצפה הראל** ממנו נוכל להשקיף אל כל שפילת יהודה כשהצבע הירוק של עצי האורן והאווריר הצח מאפשרים לנו להירגע ולהינות מיערות קרן קיימת לישראל.

העיר **אריאל** שוכנת בלב השומרון והיא הגדולה ביישובי יהודה ושומרון. שמה של העיר כאחד השמות הנרדפים לירושלים כפי שמופיע בפסוקנו.

המילים בפסוק "הקרנות ארבע" מביאים אותנו לארבע נקודות ציון חשובות על מפת הארץ בהם מופיעה המילה קרן ואלו הם: הראשון **קרן כרמל** הר נישא בהרי הכרמל עליו נספר בשבוע הבא.

צפונית מזרחית לקיבוץ לביא נמצא את **קרני חיטין** הקרוי כך על שם שתי הפסגות דמויות הקרניים של ההר. גם מקום זה מומלץ לביקור לצורך תצפית על סביבתנו.

הנוסעים בבקעת הירדן בכביש שבין יריחו לבית שאן יראו את ההר החרוטי המתרומם מעל לביקעה זוהי **קרן הסרטבא**, המוכרת לנו ממסכת ראש השנה כאחד המקומות ממנו השיאו משואות בכדי לבשר על החודש החדש.

קרני חיטין מבט מהאוויר

קרן הסרטבא ממנה ניתן להשקיף לעבר רבת עמון

ומאין היו משיאין משואות?

מהר המשחה **לסרטבא**, ומסרטבא לגרופינא, ומגרופינא לחוורן, ומחוורן לבית בלתין, ומבית בלתין לא זזו משם, אלא מוליד ומביא ומעלה ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת האש.

תצפית מקרן זו לכוון עבר הירדן המזרחי היא אחת היפות שאני מכיר.

ונסיים **בקרני שומרון** אחד היישובים הגדולים בשומרון. סמוך לו הר הנקרא: גיאבל אל קרנין (הר שתי הקרניים).

זכינו להכיר אחד עשר יישובים שאת שמותם מצאנו בהפטרת השבוע. נשתמע בשבוע הבא עם עוד פסוקים ויישובים.